

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

548

Vragen van het lid **Ploumen** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het (mogelijke) gebruik van chemische wapens bij de Turkse inval in Noord Syrië* (ingezonden 21 oktober 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 30 oktober 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving omtrent het gebruik van chemische wapens door Turkije bij de inval in Noord Syrië?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 5, 6

Wat is uw reactie op het (mogelijke) gebruik van witte fosfor door Turkije? Wat gaat u doen indien het gebruik van chemische wapens door Turkije komt vast te staan?

Heeft u hierover contact gehad met uw Europese ambtsgenoten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is hun inzet?

Heeft u contact gehad met de NAVO-bondgenoten? Zo ja, hoe is de reactie? Zo nee, waarom niet?

Welke instrumenten staan tot uw beschikking indien het gebruik van chemische wapens kan worden vastgesteld? En op welke wijze gaat u deze inzetten?

Antwoord 2, 3, 4, 5, 6

Witte fosfor bevattende munitie wordt gebruikt in rookgranaten voor artillerie, alsmede in munitie voor het verlichten van het slagveld. Het gebruik van deze munitie is, mits in overeenstemming met de regels van het humanitair oorlogsrecht, niet verboden. Hoewel het humanitair oorlogsrecht geen specifiek verbod op fosformunitie bevat, dient bij het gebruik van munitie, ongeacht het type of soort, het betreffende recht te worden nageleefd. Het

¹ «Exclusive Turkish Proxies Appear to Be Using White Phosphorus in Syria», Foreignpolicy.com, 17 oktober 2019 (<https://foreignpolicy.com/2019/10/17/turkish-proxies-chemical-weapons-syria-kurds/>) en «Turkey is suspected of using white phosphorus against Kurdish civilians in Syria», TheTimes.com, 18 oktober 2019 (<https://www.thetimes.co.uk/edition/news/turkey-is-suspected-of-using-white-phosphorus-against-kurdish-civilians-in-syria-jp23jmqvv>).

gaat hier met name om de beginselen van proportionaliteit, het onderscheid tussen burgers en combattanten, en de plicht tot het nemen van alle mogelijke voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de burgerbevolking. Op basis van de mij thans bekende informatie kan ik nog niet concluderen dat er in dit geval sprake is geweest van een niet-geoorloofde inzet van witte fosfor. De Organisatie voor een Verbod op Chemische Wapens (OPCW) probeert onderzoek te doen naar de meldingen, maar wordt daarbij gehinderd door de onveilige situatie in het gebied. Mijn ministerie is hierover ook in contact met de DG van de OPCW.

Indien wordt aangetoond dat er inderdaad sprake is van niet-geoorloofd gebruik van witte fosfor door Turkije, zal ik in EU-verband, NAVO-verband en in de OPCW in overleg treden met mijn ambtgenoten en aandringen op gepaste maatregelen.